

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BEOORDELING HBO5 VERPLEEGKUNDE

CAMPUS VESALIUS HBO5 TE OOSTENDE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs	
Doorlichtingseenheid	2000000806	
Instelling	Campus Vesalius HBO5 Leffingestraat 1 - 8400 OOSTENDE	
Beleidsverantwoordelijke	Guy GHYSELS	
Telefoonnummer	059706870	
E-mail	guy.ghysels@vesaliusinstituut.be	
Website	www.vesaliusinstituut.be	
Bestuur	GO! scholengroep Stroom Leon Spilliaertstraat 21 - 8400 OOSTENDE	
Scholengemeenschap	Scholengemeenschap Oostende Leffingestraat 1 - 8400 OOSTENDE	
Centrum voor leerlingenbegeleiding	GO! centrum voor leerlingenbegeleiding Oostende Hennepstraat 53 - 8400 OOSTENDE	
Samenwerkingsverband met hogeschool	HO Gent	
Beleidsverantwoordelijke hogeschool	Koen Goethals	
Beoordelingsdagen	9-5-2022, 10-5-2022, 12-5-2022, 13-5-2022	
Beoordelingsteam	onderwijsinspecteurs	deskundigen
	Rika DE ROOVER	Fatoumata CAMARA
	Lieve CLAES	Walter CLAESSENS
	Marleen DOBBELS	Godelieve VERMEULEN

Inhoud

1	Toelichting-----	3
1.1	Wat onderzoekt het beoordelingsteam tijdens een kwaliteitsbeoordeling?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert het beoordelingsteam?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	5
2	Administratieve situering-----	6
3	Inschaling van de zeven kwaliteitsverwachtingen op basis van de onderzoeksvragen -----	7
4	Samenvatting van de inschaling -----	21
5	Respecteert de opleiding de regelgeving? -----	21
6	Eindbeoordeling-----	22
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen -----	22

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt het beoordelingsteam tijdens een kwaliteitsbeoordeling?

De kwaliteitsbeoordeling biedt een antwoord op de volgende onderzoeksvraag:

In welke mate

- biedt de school een kwaliteitsvolle hbo5-opleiding verpleegkunde aan?
- draagt de kwaliteitsontwikkeling bij tot de hbo5-opleiding?
- respecteert de school de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

Het beoordelingsteam gaat na of de hbo5-opleiding verpleegkunde tegemoet komt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het beoordelingskader. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen gebruikt het beoordelingsteam verschillende methoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen, zoals kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties en gesprekken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

Het beoordelingsteam onderzoekt de kwaliteit van de hbo5-opleiding, de kwaliteitsontwikkeling en de communicatie aan de hand van de kwaliteitsverwachtingen. Het beoordelingsproces wil de opleiders inzicht geven in de eigen kwaliteit en de kwaliteitsontwikkeling. Belangrijk is dat de beoordeling de opleiders aanzet tot zelfreflectie en hen stimuleert in de verdere ontwikkeling van de hbo5-opleiding. Het beoordelingsteam beschrijft voor iedere kwaliteitsverwachting de sterktes, de ontwikkelkansen en de verbeteringsaspecten.

Het beoordelingsteam geeft iedere kwaliteitsverwachting een inschaling. Binnen elke kwaliteitsverwachting onderzoekt het team ook de relevante regelgeving. Het gaat daarbij zowel om de regelgeving van het secundair onderwijs als die van het hoger onderwijs. Enkel de regelgeving van het secundair onderwijs heeft een invloed op de inschaling.

Het beoordelingsteam onderscheidt volgende inschalingen:

	Beneden de verwachting De meeste aspecten zijn voor verbetering vatbaar. Het geheel komt niet tegemoet aan de kwaliteitsverwachting.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke aspecten, meerdere elementen ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke aspecten. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting, maar er zijn (mogelijk) nog ontwikkelkansen.

Het beoordelingsteam schaaft zeven kwaliteitsverwachtingen in die samen resulteren in één van volgende eindbeoordelingen:

■ **Voldoet**

- geen enkele kwaliteitsverwachting scoort *beneden de verwachting* en hoogstens twee kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting*.

■ **Voldoet niet**

- minstens twee kwaliteitsverwachtingen scoren *beneden de verwachtingen* of
- minstens één kwaliteitsverwachting scoort *beneden de verwachting* en minstens drie kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting* of
- minstens zes kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting*.

■ **Voldoet gedeeltelijk:**

- in alle andere gevallen.

De eindbeoordeling vormt de basis voor het advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de opleiding.

1.4 Welke adviezen formuleert het beoordelingsteam?

Het advies aan de Vlaamse Regering gebeurt steeds op het niveau van het structuuronderdeel hbo5-verpleegkunde. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie. Conform artikel 39, §5 van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs onderscheiden het beoordelingsteam twee soorten adviezen.

- Een **gunstig advies** betekent dat de erkenning van het structuuronderdeel wordt verdergezet. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer (advies 1a)
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten (advies 1b).
- Een **ongunstig advies** betekent dat de procedure tot intrekking van de erkenning van het structuuronderdeel wordt opgestart. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van het structuuronderdeel niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden (advies 2a). Als het bestuur van gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe beoordeling. Die nieuwe beoordeling vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten (advies 2b). Dit houdt in dat het bestuur niet kan verzoeken om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten als blijkt dat er (1) op bepaalde vlakken zeer ernstige tekorten zijn zonder perspectief op verbetering of (2) indien er acuut gevaar is voor de fysieke of mentale veiligheid van de lerenden of van de teamleden, zonder perspectief op verbetering.

De bepaling van het advies gebeurt aan de hand van onderstaande beslisregel.

- **advies 1a:** bij eindbeoordeling *voldoet*
- **advies 1b:** bij eindbeoordeling *voldoet gedeeltelijk* of bij eindbeoordeling *voldoet niet*
- **advies 2a:** bij eindbeoordeling *voldoet niet* met inbreuk(en) tegen de erkenningsvoorwaarden, met mogelijkheid tot opschorting
- **advies 2b:** bij eindbeoordeling *voldoet niet* met inbreuk(en) tegen de erkenningsvoorwaarden, zonder mogelijkheid tot opschorting.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Ten laatste 30 kalenderdagen na de beoordeling bezorgt de onderwijsinspectie het beoordelingsverslag aan de partners van het samenwerkingsverband. Na ontvangst van het verslag hebben de partners vijf werkdagen de tijd om feitelijke onjuistheden te laten corrigeren. Het beoordelingsverslag wordt uiterlijk zes maanden na de afronding van de kwaliteitsbeoordeling gepubliceerd op de website van Onderwijs Vlaanderen.

Uiterlijk binnen 30 kalenderdagen (vakantiedagen niet meegerekend) na de ontvangst van het verslag kan de directie of het bestuur een bespreking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal van de onderwijsinspectie. Op het moment van de bespreking is het beoordelingsverslag definitief en is ook het advies al gegeven. Het doel van dat bijkomende gesprek is om verduidelijking over het verslag te krijgen. Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag of na de bespreking van het verslag met de onderwijsinspectie kan het bestuur of de directie opmerkingen bezorgen aan de inspecteur-generaal. Die opmerkingen worden bij publicatie integraal toegevoegd aan het beoordelingsverslag.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid Campus Vesalius HBO5 (doorlichtingseenheid 2000000806). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

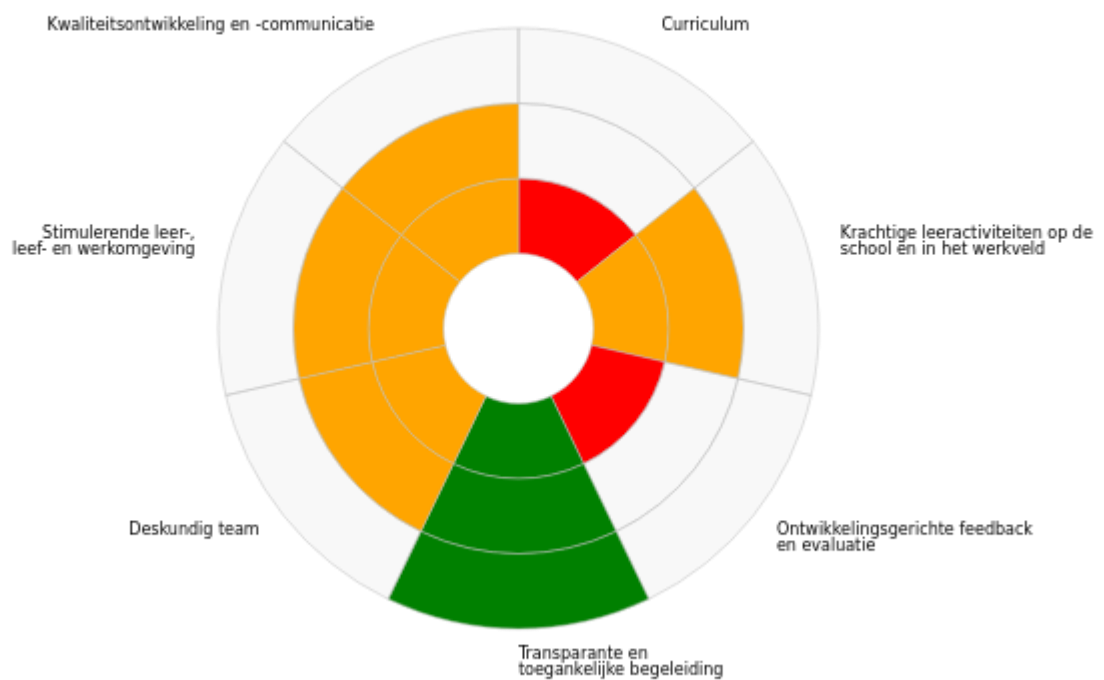
- GO! technisch atheneum Vesaliusinstituut Oostende (42622).

3 Inschaling van de zeven kwaliteitsverwachtingen op basis van de onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek van de zeven kwaliteitsverwachtingen geeft het beoordelingsteam een antwoord op de vraag:

In welke mate

- biedt de school een kwaliteitsvolle hbo5-opleiding verpleegkunde aan?
- draagt de kwaliteitsontwikkeling daartoe bij?
- respecteert de school daarbij de regelgeving?

Curriculum De school biedt een dagopleiding HBO5-verpleegkunde aan op acht vestigingsplaatsen. De schooleigen invulling van het curriculum is gebaseerd op het leerplan van 2009 en is doorgaans een concrete vertaling van de gevalideerde leerdoelen voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde in leerdoelen en -inhouden.

De opleiding heeft per module studieroutes die elk een aantal clusters van thema's bevatten. Door middel van studieroutewijzers zijn de kern- en subcompetenties en de sleutelvaardigheden duidelijk voor leraren en lerenden. In de studieroutewijzers neemt de school ook de didactische werkvormen, het verplicht studiemateriaal, de evaluatievormen en -criteria, de contacturen, de leerinhouden, de invulling van de gedifferentieerde onderwijsactiviteiten (GOA) en de beoordeling op. De inhoudelijke invulling van het curriculum is gelijk voor alle vestigingsplaatsen.

Uit de gesprekken en documenten blijkt dat de school twee afstudeerrichtingen heeft, nl. algemene ziekenhuisverpleegkunde (TA), en psychiatrische verpleegkunde (TP). Dat houdt o.a. in dat de school in 'TP' gedurende een aantal uren 'specifieke leerinhouden' geeft, waardoor een aantal 'algemene leerinhouden' niet aan bod komen. In beide richtingen zijn er keuzestages voor de thuiszorg, de ouderenzorg en de zorg voor mensen met een beperking. Dat impliceert dat niet iedere lerende stage loopt in de thuiszorg of in de ouderenzorg.

Uit het onderzoek blijkt daarnaast dat inhouden zoals farmacologie, palliatieve zorg, een slecht-nieuws gesprek voeren ... te beperkt aan bod komen. De lerenden geven aan dat sommige thema's in 'sneltempo' moeten gezien worden, terwijl er voor andere thema's meer dan voldoende tijd lijkt te zijn. De opleiding geeft enerzijds extra aandacht aan medisch rekenen maar anderzijds te weinig aan de integratie van alle componenten van de verpleegkunde en aan klinisch redeneren. De cursus neurologie in de laatste module vormt daarop een uitzondering. Meerdere stageplaatsen geven aan dat het klinisch redeneren en de technieken vaak ondermaats zijn. Het curriculum spoort nauwelijks met het beheersingsniveau 5 van het Europees Kwalificatiekader.

De opleiding hecht veel belang aan de stage en wil die opbouwen over de modules heen. We stellen echter vast dat de stage niet steeds opbouwt naar complexiteit, noch aansluit bij de inhoud van de module. Het is een probleem voor de lerenden om leerdoelen te formuleren voor een stage waar ze door de school nog niet op voorbereid werden en een werkpunt voor de school om dat in de toekomst te vermijden. De lerenden krijgen niet steeds een stage in alle verplichte domeinen, waaronder de thuiszorg.

Uit bovenstaande blijkt dat de opleiding de Europese richtlijn voor de opleiding van een 'algemene ziekenverpleger' niet volgt. Dat is een inbreuk tegen de regelgeving (erkenningvoorwaarde).

Het curriculum is doorgaans samenhangend maar beperkt evenwichtig, weinig dynamisch en innovatief.

De opleiding heeft een systeem om het curriculum dynamisch bij te sturen. Zo kan elke leraar suggesties doen voor een aanpassing van het curriculum, zowel naar aantal lessen als naar inhoud. Het is de taak van de vakgroepen om die suggesties te verwerken en de cursussen aan te passen en up te daten. Uit het gesprek met de leraren blijkt dat dit systeem onvoldoende efficiënt werkt. Dat bleek ook uit het beoordelingsonderzoek: de inhoud van de nieuw uitgewerkte cursus 'thuiszorg' is nog steeds niet actueel.

De school hanteert een vrijstellingenbeleid dat voor sommige aspecten indruist tegen de regelgeving. Zo geeft ze vrijstellingen voor een thema waarvoor men 65 % behaalt of voor een praktijkvak als alle stages behaald zijn en als de lerende geslaagd is voor de totaalzorg in de modules Verpleegkundige basiszorg en Toegepaste verpleegkunde, terwijl de regelgeving enkel vrijstellingen op moduleniveau toelaat.

Het curriculum is deels afgestemd op de meest recente ontwikkelingen in de maatschappij en op het werkveld. Leraren volgen ontwikkelingen op via de navormingen en de stagebegeleiding. Sommige leraren geven vanuit eigen werkervaring of de bedside begeleiding nieuwe inzichten mee met de lerenden, maar die worden niet steeds in het cursusmateriaal opgenomen.

Het curriculum is meestal wetenschappelijk onderbouwd. Sommige leerinhouden worden toevertrouwd aan experts. Het is echter een werkpunt voor de leraren om bij het actualiseren van de cursus ook de bronvermelding mee te nemen in de update. Ook het evidence based implementeren van vaardigheden in de cursussen en de lessen kan beter opgevolgd worden. Lerenden worden in de laatste module verplicht meerdere vormen te volgen en/of een wetenschappelijk artikel te analyseren, in het kader van levenslang leren.

Internationale en interculturele gerichtheid zijn beperkt aanwezig in het curriculum. Het document 'internationalisering@home' toont aan dat de opleiding er een visie over heeft. Internationale stages naar Gambia werden geschrapt omwille van de coronapandemie. Interculturele gerichtheid is soms aanwezig in het curriculum, zoals bij 'cultuursensitieve zorgverlening' in de eerste module. De school kan nog meer inzetten op het vertrouwd maken van de lerenden met diversiteit. De nieuwe cursus 'thuiszorg' leent zich daar bijvoorbeeld uitstekend toe.

De cumulatie van bovenstaande werkpunten én de inbreuk tegen de regelgeving (erkenningvoorwaarde) leidt tot een inschaling 'beneden de verwachting'.

**Krachtige
leeractiviteiten op de
school en in het
werkveld**

Het competentieontwikkellend leren staat in mindere mate centraal. De leraren kunnen de leeromgeving sterker vormgeven door doorheen de hele opleiding meer competentiegericht te werken, ook tijdens de 'theorielessen'. De opleiding doet appel op het zelfsturend en zelfregulerend vermogen van de lerenden, door bijvoorbeeld sterk in te zetten op reflectie tijdens de stages, de lerenden zelfstandig te laten werken op basis van stappenplannen en checklists of de lerende zelf te laten aangeven welke ondersteuning hij/zij nodig heeft. Het lesmateriaal van de lerenden toont aan dat er af en toe ingezet wordt op 'teaching to the test', wat niet spoort met een zelfregulerend leerproces.

De meeste leraren hanteren gevarieerde werkvormen en zetten de digitale leermiddelen efficiënt in. Het team zet in op brede basiszorg door o.a. de laagdrempeligheid van de contacten tussen de lerenden en het personeel, het werken met eenvormig en gestructureerd cursusmateriaal, de examenvragen mondeling toe te lichten of ruim aandacht te besteden aan wie niet mee is tijdens de les. Valkuil bij dat laatste is dat de sterkere cursisten onvoldoende uitgedaagd worden. In het kader van brede basiszorg is het een aandachtspunt voor de leraren om niet te werken met Engelstalig filmmateriaal zonder ondertiteling.

De leraren nemen hun rol als coach sterk op, maar zijn nog niet allemaal even sterk als expert. Het is een werkpunt voor die leraren om nog sterker in te zetten op actuele inhouden.

De lerenden geven aan dat de leraren 'alles uit de kast gehaald hebben' om tijdens de Covidperiode kwaliteitsvol afstandsonderwijs aan te bieden.

In de meeste Oost-Vlaamse vestigingsplaatsen is simulatieleren mogelijk in het simulatielab dat de school samen met HOGENT bekostigde. Voor de West-Vlaamse vestigingsplaatsen zoekt de school momenteel naar een oplossing.

De school gebruikt de GOA op een oneigenlijke manier: enerzijds door 4u/week in te zetten als extra lessen voor die thema's die daar nood aan hebben, anderzijds door 4u/week aan te bieden als zelfstudie. Wie wil kan tijdens de zelfstudie-uren beroep doen op remediëring met begeleiding van de leraren, maar wie daar geen gebruik van wil maken kan gewoon thuisblijven. Die manier van werken is een inbreuk tegen de regelgeving (erkenningsvoorwaarde). Daardoor komen sommige lerenden niet aan 36u contactonderwijs per week, wat eveneens leidt tot een inbreuk tegen de regelgeving (erkenningsvoorwaarde). Het is een werkpunt voor de school om in het kader van de GOA-uren gedurende 8u/week in te zetten op activiteiten die individuele begeleiding, ondersteuning, remediëring, verdieping of uitbreiding omvatten, afgestemd op de specifieke noden van de leerling.

Wat het aantal stage-uren betreft, laat de school de lerenden momenteel in 'dagen' tellen in plaats van in uren. Daardoor is het onduidelijk hoeveel uren stage iedere lerende concreet doet. Voor enkele stagesettings presteren de lerenden systematisch 40 klokuren per week, dit om de uurregeling van de stageplaats zoveel mogelijk te volgen. Het is een werkpunt voor de school om de nodige compensaties systematisch te voorzien, zoals de regelgeving voorschrijft.

Ontwikkelingsgerichte feedback en evaluatie

De opleiding heeft bijzondere aandacht voor feedback op stage. Bij de start van de stage brengt de lerende zijn/haar beginsituatie in kaart en legt zij/hij stageleerdoelen vast. Wekelijks worden reflectieverslagen ingevuld door de lerende, de mentor en de stagebegeleider. De feedback is veelal effectief, onder andere evenwichtig gericht op de persoon, het proces, het product en de zelfregulatie. Ze is meestal constructief, motiverend, duidelijk en gedoseerd. De lerenden waarderen deze feedback maar geven aan de feedforward te missen. De lerende kan zijn/haar persoonlijk traject opvolgen via de reflectieverslagen van de stage op het elektronisch platform 'cumlaude'. Die reflectieverslagen worden benut door de begeleidende klassenraad om bij te sturen indien nodig. De leraren geven geen feedback op de rapporten en eerder beperkt op toetsen en examens. Na de bekendmaking van de evaluatieresultaten 'kan' de lerende een individueel feedbackmoment aanvragen ongeacht het evaluatieresultaat. De school laat kansen liggen om een feedbackmoment systematisch in te bouwen voor alle lerenden. Dat zou de actieve betrokkenheid en het zelfsturend vermogen van de lerende bij het leerproces nog versterken.

Feedback en evaluatie gebeuren, indien relevant, in samenspraak met alle interne (school) en externe (werkveld) partners. De stageplaatsen waarderen dat.

De school geeft aan te werken met een continue formatieve evaluatie en een summatieve evaluatie aan het einde van de opleiding. De theorie wordt overwegend schriftelijk geëvalueerd per onderdeel aan de hand van taken en toetsen. Dat betekent dat er frequent kleine pakketten geëvalueerd worden. Die zijn vooral gericht op kennis en reproductie en te weinig op verpleegkundig handelen. De lerenden richten zich bovendien vaak enkel op de 'te kennen' thema's binnen de clusters. Er worden in mindere mate casussen benut die peilen naar inzicht en integratie. Casuïstiek komt wel aan bod bij 'geïntegreerde zorg' met een duidelijke leerlijn qua complexiteit, bij de 'eindproef' en bij 'totaalzorg'. De school laat echter kansen liggen om van bij de start van de opleiding (kleine) casussen met een stijgende moeilijkheidsgraad mee op te nemen in het cursusmateriaal en in de evaluaties.

Voor het opmaken van de evaluaties heeft de school een vragenbank (vragenlijsten per studieroute) waaruit leraren moeten putten bij het opmaken van de examens. Leraren kunnen gebruik maken van voorbeeldevaluaties. Een centrale vragenbank draagt bij tot meer objectiviteit, maar gezien de vragen voornamelijk kennisgericht zijn, is de vragenbank als geheel onvoldoende valide.

De technische en communicatieve vaardigheden worden permanent geëvalueerd tijdens de lesactiviteiten. Voor de evaluatie van de verpleegkundige technieken in de praktijklessen hebben de leraren een volgsysteem. De beschrijving van de technieken in de cursus is de basis voor de evaluatie. De school organiseert een totaalzorg(proef) als afsluitende evaluatie voor de modules 'verpleegkundige basiszorg' en 'toegepaste verpleegkunde'. Het is een ontwikkelkans om die proef, gebaseerd op de 10 kerncompetenties, te verruimen naar alle modules. Voor de stage is er een tussentijdse en een

eindevaluatie gebaseerd op 'professionele attitudes' en 'professionele vaardigheden'. De criteria van de tussentijdse evaluatie zijn zeer algemeen. Lerenden geven aan dat leraren hier op een verschillende wijze mee opgaan. Tijdens de stage gebeurt er ook een toetsing van de theoretische kennis. Ook die is, net zoals de toetsen, te weinig gericht op inzicht en klinisch redeneren.

Enkel voor de module 'toegepaste verpleegkunde' krijgen de lerenden een tussentijds rapport. In die module worden bepaalde thema's zoals ethisch reflecteren louter beoordeeld op basis van aanwezigheid, wat geen duidelijkheid biedt over het al dan niet beheersen van de competenties. De lerenden krijgen steeds een herkansing. De klassenraad oordeelt op basis daarvan wat 'behaald' werd of niet. Uit de gesprekken met de leraren blijkt dat er geen deliberatiecriteria zijn. De deliberatie baseert zich niet enkel op cijfers maar neemt de specifieke situatie van de lerende mee in de besluitvorming.

Omwille van bovenstaande werkpunten is de evaluatie te weinig kwaliteitsvol. Ze is onvoldoende authentiek, valide en breed. De eindbeoordeling spoort nauwelijks met de gevalideerde leerdoelen op beheersingsniveau 5.

**Transparante en
toegankelijke
begeleiding**

De opleiding begeleidt de lerende maximaal op verschillende domeinen: leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. Voorbeelden daarvan zijn o.a. de sessie 'studiemethodiek', de begeleiding 'faalangst en stress' of het benutten van een zitbal in de les.

De klassenleraren zijn de schakel in de zorglijn voor elke lerende. Zij hebben een signaalfunctie voor de klassenraad en nemen indien nodig de psychosociale begeleiding op. De studiebegeleiders focussen zich vooral op studiebegeleiding, medisch rekenen en begeleidingsgesprekken.

De taalleerkrachten richten zich op de taalondersteuning bij zowel anderstalige nieuwkomers (bv. conversatieles) als bij de andere lerenden.

In de samenwerkingsafspraken tussen het GO! Technisch Atheneum Vesaliusinstituut Oostende en het centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) zijn geen schoolspecifieke afspraken opgenomen voor de hbo5-opleiding verpleegkunde. Het is een werkpunt voor de school om schooleigen samenwerkingsafspraken te maken met het CLB. Op dit moment wordt door de studiebegeleiding weinig beroep gedaan op het CLB, ook niet in het kader van de samenwerking met het ondersteuningsnetwerk.

De opleiding biedt tijdig heldere, volledige en toegankelijke informatie aan en communiceert daarover laagdrempelig. De opleiding licht de studiebegeleiding toe in de informatiebrochure en ook bij de aanvang van een semester in alle klassen. Het is een groei kans om de begeleiding ook kenbaar te maken via de website.

De begeleiding start bij transparante en onderbouwde inschrijvings- en intakeprocessen op basis van de analyse van de specifieke opleidingsbehoeften van de (kandidaat-)lerende. De toelatingsproeven voldoen en hebben transparante criteria. Gezien de taal soms een probleem blijft, wat ook de stageplaatsen aangeven, staat de school voor de uitdaging de 'cesuur tot slagen' op het vlak van Nederlands te herbekijken.

De begeleiding vertrekt op elk moment vanuit de beginsituatie van de lerende en is flexibel afgestemd op de context, de mogelijkheden en de noden van die lerende. De school bevraagt de zorgnoden bij de inschrijving via een intakeformulier en alle lerenden hebben een intakegesprek met de studiebegeleiders. De opleiding neemt bij alle lerenden een test rekenen (basis), een taaltest en een ICT-vaardigheidstest af. Voor wie geen 65% behaalt, start de school een begeleiding.

De begeleiding is laagdrempelig en reikt verder dan de brede basiszorg. Ze gebeurt vooral op individueel niveau maar het kan ook op groepsniveau. De school start voor lerenden met bijzondere noden een begeleiding of een flexibel traject op. Voor wie een individueel handelingsplan of een 'bijzonder statuut' heeft, is er overleg met de studiebegeleiders en de leraren. De school organiseert co-teaching in verschillende modules. Daar geven de studiebegeleider of de taalleerkracht en de leraar verpleegkunde samen les.

Het accent ligt op medisch rekenen (test en bijsturing aan het einde van elke module) en taalondersteuning. Vanuit hun betrokkenheid bij het lesgebeuren zijn de studiebegeleiders actief betrokken bij de klassenraad. Het is een groeikans om alle nuttige informatie over het leerproces van de lerende te bundelen in een volgsysteem voor leraren en lerenden.

De school gaat het effect van de begeleiding na in een persoonlijk gesprek met de lerende, via de klassenraad of de intervisie van de studiebegeleiders. Het is een groeikans de begeleiding nog meer af te stemmen op de noden van de lerenden door de aard van de ondersteuningsvragen systematisch in kaart te brengen.

De lerenden zijn heel lovend over de toegankelijke, de bereikbare en persoonlijke begeleiding.

Deskundig team Een doelgerichte selectie, aanwerving en inzet van de talenten van alle teamleden vormen de basis voor een deskundig team. De school zet sterk in op geïndividualiseerde aanvangsbegeleiding, die gebeurt door een coach én een peter of meter. De beginnende leraar kan rekenen op stappenplannen, ondersteuningsfilmpjes, klasbezoeken met feedback, functionerings- en evaluatiegesprekken. Op vraag van de directie kan de coach voor beginnende leraren ook lesbezoeken doen bij meer ervaren leraren (naar aanleiding van opmerkingen van bv. lerenden over het lesgebeuren). Soms doet de directie die lesbezoeken zelf. Globaal gezien echter zet de school te weinig in op (waarderende) coaching van leraren die al langer in dienst zijn. De evaluatiecyclus is vrijwel onbestaande, er zijn geen gepersonaliseerde functiebeschrijvingen van waaruit de evaluatiecyclus kan starten. Dat is een inbreuk op de regelgeving. Door het ontbreken van een evaluatiecyclus benut de school onvoldoende kansen om de teamleden bij te sturen en te laten groeien.

De school heeft een heldere visie op nascholing en professionalisering. Ze maakt werk van een cultuur van levenslang leren waartoe voortdurende professionalisering en doeltreffende expertiseontwikkeling van het schoolteam behoren. Omdat er echter onvoldoende opvolging is van het functioneren van iedere leraar, is er een onevenwicht op het vlak van professionalisering: van leraren die maximale kansen grijpen tot leraren die nooit individuele nascholing volgen. Onder impuls van de kwaliteitszorgmedewerker startte de school enkele jaren terug met verplichte interne collegiale visitatie op basis van een door de leraren geselecteerd thema. De leraren staan positief ten opzichte van dat initiatief. Door de ervaringen uit de collegiale visitatie terug te koppelen naar de vakwerkgroepen, wil de school werken aan een leergemeenschap.

Het is een werkpunt voor de school om het nascholingsplan jaarlijks door het lokaal overlegcomité te laten goedkeuren en om de individuele begeleiding van iedere startende leraar formeel vast te leggen in een persoonlijke overeenkomst.

Stimulerende leer-, leef- en werkomgeving

De leer-, leef- en werkomgeving is verschillend naargelang de vestigingsplaats. Doorgaans is ze stimulerend en afgestemd op de leerdoelen, met voldoende ICT-voorzieningen. Sommige materialen zijn echter verouderd (zoals de poppen en de bedden in Aalst) en bepaalde praktijklokalen, onder meer in Oostende, zijn te klein om comfortabel werken mogelijk te maken. Op sommige vestigingsplaatsen is de centrale opslag voor medisch materiaal erg wanordelijk, terwijl de school daar toch een voorbeeldfunctie heeft voor toekomstige verpleegkundigen.

De school biedt het verplichte lesmateriaal aan democratische prijzen aan. Leerlingen die het financieel moeilijk hebben kunnen een laptop lenen. De school plant vanaf volgend schooljaar een laptop gratis ter beschikking te stellen voor lerenden en leraren.

Voorzieningen, infrastructuur en leermiddelen zijn vlot toegankelijk en staan in functie van het leerproces van de lerende. Lerenden hebben evenwel niet overal de toegang tot een bibliotheek of open leercentrum en al helemaal niet tot een wetenschappelijke bibliotheek.

Leraren en lerenden getuigen van een positief leef- en leerklimaat op school. Ondanks de hoge werkdruk is er veel collegialiteit binnen de teams én over de teams heen. De combinatie van les en stage geeft druk bij het organiseren en maakt een evenwichtig lesrooster niet altijd evident. De school compenseert dat door de leraren minder lerenden te geven voor stagebegeleiding na een zware lesperiode.

Via de externe dienst Cohezio gebeurt er een 5-jaarlijkse bevraging naar het psychosociaal welbevinden van de leraren. Omdat de bevraging op niveau van het instellingsnummer gebeurt, levert ze echter weinig specifieke informatie op voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde. Naast de externe preventiedienst organiseerde de school recent geen bevragingen voor haar personeelsleden.

Het is een groeikans voor de school om de 'cursistenraad' nog meer te betrekken bij aspecten die het welbevinden van de lerenden kunnen versterken.

Het onderwijs vindt plaats in een leer-, leef- en werkomgeving die deels voldoet aan de normen van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Voor het onderzoek BVH stonden de processen 'elektriciteit', 'verwarming, ventilatie en verluchting' en 'noodgevallen en hulpverlening' in de focus.

De school is zelf verantwoordelijk voor het volledige risicobeheersingssysteem voor haar vestiging in Oostende. Voor de andere vestigingsplaatsen heeft ze de overeenkomst dat de interne preventieadviseur (PA) van de (hoge)school waar het Vesaliusinstituut cohabiteert, de verantwoordelijkheid voor het opvolgen van de

algemene preventiemaatregelen op zich neemt en dat het Vesaliusinstituut zelf de kleine werken op het niveau van de gehuurde lokalen uitvoert en opvolgt.

De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Zo werkt ze af en toe samen met de gemeente en de lokale politie in functie van verkeersveiligheid.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaaractieplan (JAP) zijn samengevoegd tot één document dat opgemaakt is voor de hele scholengroep. De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet in voldoende financiële en materiële en beperkt in personele middelen. De interne PA van de school volgt alle noodzakelijke keuringen en rondgangen zo goed mogelijk op. Doordat de preventieadviseur van de scholengemeenschap, die de interne PA moet ondersteunen voor alle grote processen, langdurig afwezig is en niet vervangen wordt, is de risicoanalyse (RA) voor de binnenluchtkwaliteit voor Oostende momenteel nog niet gebeurd. De RA voor elektriciteit werd wel uitgevoerd conform de regelgeving.

De risico's op andere vestigingsplaatsen worden door de interne PA nauwkeurig in kaart gebracht. Wat de vestigingsplaats Brugge betreft stellen er zich heel wat problemen, zoals vervallen brandblusapparaten, afgeplakte stopcontacten, valgevaar door losliggende bekabeling, niet afgesloten serverkasten, loshangende elektriciteitsdraden en een onhygiënische trappenhal. De interne PA kan aan de hand van het e-mailverkeer aantonen dat ze Howest al meerdere malen vroeg om de nodige maatregelen te treffen.

De school evalueert de processen en bijhorende acties weinig systematisch. De school benut bij haar evaluaties niet altijd alle beschikbare bronnen of de expertise van relevante partners. De school laat kansen liggen om haar werking vanuit evaluaties bij te stellen. In functie van een cyclische en betrouwbare evaluatie kunnen het GPP en het JAP nog vollediger in- en aangevuld worden. De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar gezien het beperkte aantal personele middelen op dit moment, blijven er kansen liggen om haar werking op het vlak van BVH nog te versterken.

Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie

De opleiding weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken en hoe ze de ontwikkeling van de lerende wil stimuleren. De visie is afgestemd op de input en context van de school. Iedereen maximale (leer)kansen bieden en de begeleiding afstemmen op de noden van de (unieke) lerende gebeurt ook in de praktijk. De visie vindt slechts gedeeltelijk ingang in de andere kwaliteitsverwachtingen. Bepaalde aspecten - zoals iedere lerende laten groeien tot een beginnende, kritische beroepsbeoefenaar - zijn niet gerealiseerd, zo blijkt uit het beoordelingsonderzoek. Onvoldoende kwaliteitsvolle evaluaties staan, samen met het ontbreken van deliberatiecriteria, een objectieve (eind)evaluatie in de weg.

De school zet beperkt in op het systematisch betrekken van het werkveld bij het in de praktijk brengen van haar visie. Zo ontbreekt een terugkerende terugkoppeling naar het brede werkveld, die de school op het vlak van o.a. curriculumvernieuwing en (eind)evaluatie waardevolle input tot bijsturing zou kunnen geven. Het werkveld is vragende partij maar voelt zich onvoldoende gehoord.

De opleiding werkt samen met verschillende partners maar versterkt daarmee nog niet altijd haar kwaliteit, het samenwerkingsverband kan daarbij een prominentere plaats krijgen. Naast het werkveld kunnen samenwerkingspartners als de hogeschool, de pedagogische begeleidingsdienst of de VDAB helpen bij het versterken van de kwaliteit van de opleiding.

De opleiding evalueert relevante aspecten maar de evaluatie is weinig systematisch en cyclisch en beperkt doelgericht. Zo beschikt de school over een vragendatabank om de evaluaties betrouwbaar te maken, maar wordt de inhoud van de vragen onvoldoende kritisch geëvalueerd. De school doet aan dataverzamelingen op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Het is echter niet steeds duidelijk wat er gebeurt met de resultaten, wat de school eruit leert, hoe er bijgestuurd wordt. Soms zijn de metingen vrijblijvend, zoals de tevredenheidsbevraging van de lerenden per studieroute, waardoor de resultaten te fragmentarisch zijn.

De opleiding heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, o.a. op basis van de sterkte-zwakte analyse (SWOT) die ze maakte ter voorbereiding van de beoordeling. Dat zicht is echter onvolledig, het toont een aantal blinde vlekken. Uit het beoordelingsonderzoek blijkt meermaals dat de kwaliteit van de opleiding sterk afhankelijk is van leraar, stagebegeleider of lesplaats. Dat laatste wordt versterkt door het ontbreken van de evaluatiecyclus, die zou moeten toelaten om alle leraren op te volgen op het vlak van (kwaliteitsvol) functioneren. De school investeerde in kwaliteitszorg door de kwaliteitszorgmedewerker nauw te laten samenwerken met de dienst Kwaliteitsborging van de hogeschool om van daaruit het kwaliteitszorg-

systeem van de hogeschool op maat van de hbo5-opleiding te implementeren en te ondersteunen. Het ontbreken van een gedragen gevoel van urgentie op het vlak van geïntegreerde en systematische kwaliteitszorg maakt die implementatie echter moeilijk, ondanks de inzet van de kwaliteitszorgmedewerkers. Vernieuwingen zoals de collegiale visitatie of de ondersteuning van de vakwerkgroepen vonden wel al hun weg tot op de werkvloer.

De opleiding kan de ontwikkeling van verbeteracties voor haar werkpunten optimaliseren door in haar jaaractieplan voor kwaliteitszorg en bij alle acties op (vak)werkgroepniveau te werken met SMART-omschreven doelen. Daarnaast is het opvolgen van de termijnen tegen wanneer bepaalde verbeteracties geïmplementeerd moeten zijn, een manier om wat meer 'tempo' te maken. Zo geven de leraren aan al lang competentiegericht te willen evalueren op stage en is de noodzaak om ermee aan de slag te gaan zeer hoog. Een ander voorbeeld is de actualisatie van cursusinhouden. Zoals de school zelf aangeeft in haar SWOT-analyse duurt het té lang eer nieuwe inhouden geïmplementeerd zijn.

De opleiding communiceert weinig over haar kwaliteit en haar kwaliteitsontwikkeling. Het is een aandachtspunt voor de school om samen met haar partner van het samenwerkingsverband meer in te zetten op die communicatie, nadat de school geïnvesteerd heeft in de noodzakelijke kwaliteitsverbetering. Daarnaast is het in het kader van de communicatie naar (toekomstige) lerenden toe belangrijk om het Onderwijs- en examenreglement samen met de hogeschool volledig te herwerken, zodat het op maat van de hbo5-lerende Verpleegkunde is.

4 Samenvatting van de inschaling

KV1 Curriculum	beneden de verwachting
KV2 Krachtige leeractiviteiten op de school en in het werkveld	benadert de verwachting
KV3 Ontwikkelingsgerichte feedback en evaluatie	beneden de verwachting
KV4 Transparante en toegankelijke begeleiding	volgens de verwachting
KV5 Deskundig team	benadert de verwachting
KV6 Stimulerende leer-, leef- en werkomgeving	benadert de verwachting
KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie	benadert de verwachting

5 Respecteert de opleiding de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- KV1 Curriculum - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 8° beantwoorden aan de op het structuuronderdeel toepasbare decretale en reglementaire bepalingen inzake erkende onderwijskwalificaties, eindtermen, ontwikkelingsdoelen, specifieke eindtermen, erkende beroepskwalificaties, curriculumdossiers, leerplannen of individuele handelingsplannen.
- KV1 Curriculum - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 – Samenwerkingsverband - 1° de gezamenlijke organisatie van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs
- KV1 Curriculum - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 – Samenwerkingsverband - 4° de ontwikkeling van het curriculum met inbegrip van het uittekenen van vervolgttrajecten in inhoudelijk aansluitende professionele bacheloropleidingen
- KV2 Krachtige leeractiviteiten - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 21° beantwoorden aan de decretale en reglementaire bepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs.
- KV2 Krachtige leeractiviteiten - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 7° de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht nemen; (zie ook: art. 123/20, 151, 157 §6 én Besluit van de Vlaamse Regering houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001 - art. 3, 4,5, 6, 7, 8, 10, 11 en Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 125 en 132)
- KV4 Transparante en toegankelijke begeleiding - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 9° samenwerkingsafspraken maken met een centrum voor leerlingenbegeleiding en een beleid op leerlingenbegeleiding voeren; (zie ook art. 123/22 en art. 136/2)
- KV5 Deskundig Team - Functiebeschrijvingen en evaluatie personeel: Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding van 27/03/1991 - art. 47ter, §1, 2, 4, 5, 6 en 8, art. 47octies / Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27/03/1991 - art.73ter, §1 en 2, art. 73septies –73decies
- KV5 Deskundig Team – Nascholingsplan en -beleid: Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 8 / Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004 - art. 21, 5°

- KV5 Deskundig Team - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 – samenwerkingsverband - 7° de optimalisering van de inzetbaarheid en professionalisering van het personeel, binnen de grenzen van de regelgeving die op de betrokken personeelsleden van toepassing is.
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs van 14/07/1998 - art.7,§1, art.10-12 / Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004 - art. 8-10, 15, 18, 21, 22, 39, 40, 42, 43, 45-48 en 52 – lokale participatieregeling (schoolraad).
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Schoolreglement: Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 112
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4 - 6
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 art. 35 – inschrijvingsgeld.
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 - samenwerkingsverband: 3° het ontwikkelen van een gemeenschappelijk intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 - samenwerkingsverband: 12° het uitwerken van de communicatie(strategie) over het aanbod van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

6 Eindbeoordeling

De opleiding voldoet niet. Minstens 2 kwaliteitsverwachtingen scoren "beneden de verwachting".

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert volgend advies:

ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid tot opschorting.

8 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag of na de bespreking van het verslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **1 november 2023**. Nadien volgt een nieuwe beoordeling.